

Les plaques de la memòria

Enric Cama

Espai de Memòria i dels Valors Democràtics de Terrassa

El passat 30 de maig es va col·locar, al camí d'accés a la Torre de Mossèn Homs, molt a prop de l'indret popularment conegut com la Font de les Canyes, als afores de la ciutat, una placa commemorativa del cinquantenari de la concentració del Primer de Maig de 1969 convocada per CCOO. La Font de les Canyes és avui un lloc poc agradable de difícil accés, amb una font d'aigües contaminades rodejada d'horts veïnals. Però és un indret carregat d'història on des dels finals dels anys seixanta s'hi reunien clandestinament gent del moviment obrer de Terrassa. Domènec Martínez, en un article en aquest mateix periòdic, ja va descriure la història del lloc, un més en la llarga llista d'espais protagonistes de la lluita contra la Dictadura, i va descriure els detalls dels fets que fa cinquanta anys, arran del Primer de Maig, allà es van produir. Fets que en el llibre «Combat per la llibertat. Memòria de la lluita antifranquista a Terrassa (1939-1979)» es descriuen abastament i amb rigorositat.

En l'acte de descoberta de la placa, davant d'un bon grup de ciutadans i ciutadanes, van intervenir: Montse Ros, de CCOO, que el va presentar; l'Enric Cama en representació de l'Espai de Memòria i dels Valors Democràtics de Terrassa; Enrique Rodríguez, secretari general de Comissions Obreres de Catalunya Central i Vallès Occidental i, finalment, l'Alcalde en funcions, Alfredo Vega, que el va clausurar. En la placa es pot llegir: «En aquests entorns va tenir lloc el 1969 la concentració del Primer de Maig de la Font de les Canyes. CCOO va convocar una jornada de lluita i als voltants de la font es va fer una celebració que, malgrat

el seu caràcter festiu i reivindicatiu, va acabar amb diverses persones ferides, detingudes i empresonades. Aquesta concentració va suposar una fita històrica dins el moviment democràtic i de lluita pels drets de la classe treballadora durant la dictadura franquista.»

Aquesta placa és la tercera d'una sèrie que l'Espai de Memòria i dels Valors Democràtics de Terrassa va decidir col·locar en els indrets històricament significatius de la lluita obrera i democràtica de la nostra ciutat, una ciutat que va ser punt de referència de la lluita contra la dictadura franquista. Durant molts anys Terrassa va viure un reguitzell de lluites obreres i de moviments reivindicatius que tenien també un fort component polític d'oposició al règim. La col·locació d'aquestes plaques ha de constituir un itinerari de llocs de memòria popular que s'han de reivindicar i que conformen un patrimoni immaterial que cal preservar del pas del temps i de l'oblit.

Aquest itinerari té ja tres senyalitzacions inicials: la gran manifestació de les pedres del 1967, la manifestació del Primer de Maig a la Font de les Canyes del 1969 i la primera manifestació autoritzada de l'11 de Setembre del 1976, abans de la de Sant Boi, celebrada a la Rambla. A aquestes tres plaques de la memòria està previst que hi segueixi una altra recordant la gran vaga de l'ÀEG de 1970 i així, de placa amb placa, anar configurant aquest itinerari de memòria especialment destinat a què les noves generacions coneixin uns episodis de la història que formen part de l'ADN de la seva ciutat.

■ Alfredo Vega, Enrique Rodríguez (CCOO), Enric Cama i Montse Ros (CCOO).

AJ.TERRASSA

Quotes i privatització de l'educació

Matías Fidemraizer

Assemblea de l'Escola Auró - President Salvans

L'escola pública d'infantil i primària Auró - abans President Salvans -, situada a un barri humil del sud de Terrassa, és un gueto escolar - concentració de dificultats socials i educatives - on més del 90% de l'alumnat és d'ascendència marroquina, es troba devaluada i sense gairebé nova matrícula, al temps que a un radi de 600 metres dues escoles privades concertades gaudeixen de sobredemanda.

En aquest context, s'afegeix l'infr finançament públic, la filantropia bancària i el cobrament il·legal de quotes d'escola privada per finançar un projecte educatiu «innovador» inviable sense l'espòli econòmic a les famílies pel diner públic que se'n va al concert educatiu. El Departament d'Educació i l'equip directiu justifiquen les mesures com una sort d'acte de beneficència solidària per la continuïtat de l'educació pública al barri.

Donat el greuge a l'educació pública del barri, més de 70 famílies de l'escola es mobilitzen, s'autoorganitzen i decideixen denunciar la devaluació de la qualitat educativa, espoliació econòmica i discriminacions per impagament de les quotes a la Inspecció Educativa dels Serveis Territorials del Departament d'Educació que, posteriorment declara irregulars i propicia la baixa de l'equip directiu.

Les comunicacions en premsa de les autoritats públiques reinterpreten el relat acusant a les famílies de «voler tot gratis», fer un guirigall per una insignificant pujada de les quotes il·legals, o de fins espuris, com si d'una subversió de la legalitat es tractés. Resulta obscè, ja que l'educació pública és gratuïta i es finança amb els impostos, i el cobrament de quotes és un repagament il·legal.

Aquestes declaracions sense base legal demostren la voluntat política del Departament d'Educació de liquidar la gratuïtat i igualtat d'oportunitats que han de regir l'educació pública. Al mateix temps, la universalitat es degrada a una escolarització de mínims amb plusvàlues en base al cobrament de quotes il·legals.

No obstant, cal qüestionar quina relació hi ha, a un context de privatització dels serveis públics, entre la fugida de les famílies des dels centres públics devaluats cap a l'escola privada concertada i l'existència de cobraments de quotes il·legals a les dues xarxes educatives. Adquireix sentit l'hipòtesi de fer caixa amb la segregació escolar, però sembla una anàlisi limitada: quina finalitat política podrien tenir les quotes?

La resposta es troba en la voracitat política de l'executiu català per liquidar drets ciutadans i privatitzar els serveis públics: les quotes adoctrinen a les famílies en els funcionaments de l'empresa privada.

Qui subverteix el sistema educatiu és la Generalitat quan asfixia a la educació pública, liquida la gratuïtat i carrega la desinversió a les famílies amb cobraments il·legals, i blinda l'escola privada concertada que, casualment, cobra quotes il·legals artificialment assequibles per les subvencions d'ajuntaments i el mateix Govern català. L'evidència apunta al concert educatiu com una eina transitòria d'adoctrinament ideològic amb l'objectiu de crear el context favorable cap a la privatització de l'educació.

Tot plegat invita a la reflexió quant a la justificació que troben les quotes il·legals a la comunitat educativa i l'oposició amb impostures a l'abolició del concert educatiu, els discursos falsaris vers la segregació escolar, així com l'obscenitat del Departament d'Educació i organitzacions subvencionades acusant de fins espuris a les famílies migrades i segregades en defensa de l'educació pública.

La realitat dibuixa l'absència de contrapoder, urgència de debat públic i auto-organització per impugnar la privatització de l'educació amb alternatives democràtiques i un projecte polític emancipador.

Accessibilitat per a tothom

Toni Marcilla

Treballador social

L'accés a la informació i formació sobre accessibilitat i disseny inclusiu, és quelcom que, a priori, em fa pensar en la meua infantesa. Per a qualsevol mortal la idea en qüestió es pot presentar com quan, no fa gaires anys, la senyal de la televisió de casa marxava i la teva mare et deia que «era un problema d'ells». «Els» aquest element exterior i superior que treballava per a nosaltres, és el que ara, en parlar d'accessibilitat, hauria de partir d'un compromís social d'educació en valors i d'exigència en ser abordat; per poder passar del «ells» al «nosaltres»; ja que és la base social la que ha de descobrir aspectes, en un constant aprenentatge, per esdevenir una societat responsable, coherent i conseqüent.

Un professor de la Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés, defensa aferrissadament la teoria que és l'entorn el generador de les limitacions de les persones. L'Oscar Martínez, em

deia que la diversitat funcional ens porta a plantejar que és el sistema el que genera que haguem de posar marques d'una manera o altre. Perquè, en realitat, el disseny de qualsevol part d'una ciutat hauria d'estar pensat per a que poguessin accedir totes les persones i per tant no fer «accessos especials».

En la mateixa línia, a *Accessibilitat i disseny per a tothom*, de García, M. (2014), es pregunta: «Per què, per a qui estan fetes les coses? Per a qui dissenyem els nostres pobles i ciutats? Quin és l'estereotip de persona mediàtica que, suposadament, correspon a la mitja aritmètica?»

El mateix autor assenyalava que, segons dades del Institut Nacional d'Estadística (INE), el 21,71% de la població d'Espanya té més de 60 anys (i, per tant, les seves «capacitats estàndards» comencen a desgastar-se), el 8,51% té certificat de discapacitat, el 1% són dones embarassades (amb necessitats espacials i de mobilitat diferents a

l'estàndard de dona mediàtica), el 2% són nadons que van en cotxet, el 7,66% són menors de entre 3 i 10 anys (per als que tampoc estan dissenyades les ciutats), el 63,91% conviu amb algun tipus d'afectació reumàtica, el 48,3% de la població catalana presenta excés de pes, el 100% de la població té risc de patir un esquinç o fractura... Val a dir que tot just la xifra de persones amb certificat de discapacitat també augmentaria significativament si es reconegués la situació de discriminació que pateixen, per exemple, molts col·lectius que provenen de l'àmbit de salut (la que es considera com a «discapacitat orgànica») i de salut mental, com també les persones amb dislèxia o altres dificultats lectores (més del 30% de la població segons l'Associació Lectura Fàcil) (pp. 5-6).

Així, si hem aconseguit passar del concepte de minusvalença al de diversitat humana (o si més no, tractem de fer-ho), es tracta ara d'evolucionar com diu el mateix autor

en la manera de tractar l'accessibilitat; cal, doncs, superar la «supressió de barreres» i començar a pensar en el disseny universal, el disseny per a tothom, l'accessibilitat integral.

Diu la Convenció Internacional dels drets humans de les persones amb discapacitat, que l'accessibilitat és un dret i que la seva manca és considerada una vulneració del dret a la igualtat d'oportunitats. Així doncs i, conseqüentment, és responsabilitat dels poders públics vetllar per ella i perquè tota la ciutadania pugui desenvolupar-se com a tal inclosa a la comunitat i

participant-hi activament. Quelcom sobre el que també es parla a la Constitució Espanyola i a l'Estatut d'autonomia de Catalunya, i que s'ha anat tractant a diferents lleis i normatives, a diversos nivells, al llarg del temps, com assenyalava García.

Però per això, potser caldrà una empenya social; potser caldrà que aquesta informació i formació comenci a esdevenir prioritària i necessària per a tothom; des d'aquells qui passen el seu nadó en un carret, la persona que es mou amb una carrutxa o la que es mou amb una cadira de rodes. Cal que aconseguim veure com a necessitat que l'accessibilitat sigui per a tothom, en qualsevol de les etapes i circumstàncies de les nostres vides; i cal que, alhora, ens exigim, com a base social, que aquesta maduresa impregni aquells «ells», (moltes vegades superiors i exteriors) dels que estem envoltats, en aquesta coresponsabilitat.